

Pensioen 1-2-3 laag 2

Welkom bij Het Nederlandse Pensioenfonds. Uw werkgever heeft bij ons een pensioenregeling voor u afgesloten. Elke werkgever heeft zijn eigen regeling. In dit Pensioen 1-2-3 leest u wat u wel en niet krijgt in deze pensioenregeling. Dat is belangrijk om te weten, bijvoorbeeld als u van baan verandert. Pensioen 1-2-3 bevat geen persoonlijke informatie over uw pensioen. Die vindt u wel op www.mijnpensioenoverzicht.nl uw jaarlijkse Uniform Pensioenoverzicht en op MijnPensioen op www.hnpf.nl.

Let op: de in dit overzicht genoemde bedragen zijn jaarbedragen op basis van een 100% dienstverband.

Wat vindt u in laag 1, 2 en 3?

Pensioen 1-2-3 bestaat uit 3 lagen. In laag 1 leest u in het kort de belangrijkste informatie over uw pensioenregeling. In laag 2 vindt u meer informatie over alle onderwerpen in laag 1. Tot slot vindt u in laag 3 juridische en beleidsmatige informatie. U kunt laag 1 en 3 vinden op MijnPensioen.

	Wat krijgt u in onze pensioenregeling?
	Ouderdomspensioen Via uw werkgever neemt u deel in een pensioenregeling. Gaat u met pensioen? Dan krijgt u ouderdomspensioen zolang u leeft. Ouderdomspensioen is, samen met de AOW, uw maandelijkse inkomen als u stopt met werken en met pensioen gaat. U krijgt dit pensioen zolang u leeft. De pensioenregeling noemen we een premieovereenkomst. De premie die gebruikt wordt voor de opbouw van uw pensioenkapitaal staat vast. Hoe hoog het pensioenkapitaal wordt op uw pensioendatum is onzeker en hangt af van de waarde van uw beleggingen. In MijnPensioen vind je een indicatie van je financiële situatie op jouw pensioendatum. Je ziet er hoeveel pensioen van Het Nederlandse Pensioenfonds en hoeveel AOW je kunt verwachten. Ook kun je een aantal berekeningen uitvoeren om te zien wat het betekent als je eerder met pensioen wilt of het effect van andere keuzes op jouw pensioen bekijken. De hoogte van je ouderdomspensioen staat op je Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Dit krijg je eens per jaar toegestuurd. Het UPO vind je ook terug onder Mijn documenten. Kijk op www.mijnpensioenoverzicht.nl voor het totale pensioen dat je - ook bij eventuele vorige werkgevers - hebt opgebouwd. In laag 3 van Pensioen 1-2-3 leest u welke elementen de hoogte van het ouderdomspensioen bepalen.

Partnerpensioen en wezenpensioen

Overlijden tijdens uw dienstverband

Zolang u bij SanoRice Nederlands BV werkt, is er voor uw partner een partnerpensioen en voor uw kinderen een wezenpensioen geregeld. Uw partner krijgt partnerpensioen uitbetaald na uw overlijden zolang uw partner leeft. Het wezenpensioen wordt uitbetaald als u overlijdt en loopt uiterlijk tot uw kind 21 jaar wordt, met een verlenging tot 27 jaar bij arbeidsongeschikte of studerende kinderen. Het pensioen wordt verdubbeld bij volle wezen.

De hoogte van het bedrag voor uw partner en/of kind(eren) bij uw overlijden vindt u op www.mijnpensioenoverzicht.nl of op MijnPensioen. In laag 3 van Pensioen 1-2-3 leest u welke elementen de hoogte van het partner- en wezenpensioen bepalen.

Anw-uitkering & ANW Pensioen

Soms krijgen nabestaanden een nabestaandenuitkering van de overheid uit de Algemene nabestaandenwet (Anw-uitkering). De nabestaande moet dan wel aan de voorwaarden voldoen. Meer informatie over deze Anw-uitkering vindt u op www.svb.nl.

U kunt daarnaast via uw werkgever vrijwillig deelnemen aan het ANW Pensioen. Dit is een aanvulling op uw partnerpensioen. Meer daarover leest u bij Vrijwillig aanvullend verzekeren.

Het partner- en wezenpensioen en het vrijwillige ANW Pensioen zijn risicoverzekeringen die vervallen na uitdiensttreding.

Overlijden na einde dienstverband

Overlijdt u nadat u uit dienst bent gegaan, maar vóór uw pensioendatum, dan wordt uw pensioenkapitaal gebruikt om een uitkering aan te kopen voor een partner- en/of wezenpensioen, voor zover dat mogelijk is binnen de fiscale kaders van de Wet op de Loonbelasting 1964. De hoogte van dit partner- en/of wezenpensioen is afhankelijk van de hoogte van uw pensioenkapitaal op het moment van uw overlijden.

De risicoverzekering partner- en wezenpensioen en het ANW Pensioen vervallen bij uitdiensttreding. Als u een partner en/of kinderen heeft en u gaat uit dienst, dan is het dus belangrijk dat u nagaat of het nodig is om zelf iets te regelen.

Gaat u met ontslag en krijgt u direct aansluitend WW? Dan heeft uw partner tijdens de WW periode recht op een uitkering partnerpensioen en eventueel het vrijwillige ANW Pensioen bij uw overlijden.

	Overlijden na uw pensioendatum Het partnerpensioen voor uw partner bij uw overlijden nadat u met pensioen bent gegaan koopt u, samen met het ouderdomspensioen, met het pensioenkapitaal als u met pensioen gaat. De hoogte van het bedrag voor uw partner en/of kind(eren) vindt u op www.mijnpensioenoverzicht.nl of MijnPensioen. In laag 3 van Pensioen 1-2-3 leest u welke elementen de hoogte van het partner- en wezenpensioen bepalen.
	Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid Wordt u arbeidsongeschikt terwijl u nog in dienst bent en krijgt u een WIA-uitkering? Dan hebt u recht op gehele of gedeeltelijke premievrije voortzetting van uw pensioenkapitaal. U betaalt (voor dit deel) zelf geen premie. Ook wordt de verzekering van uw partner- en wezenpensioen voortgezet. Het Nederlandse Pensioenfonds betaalt dan (een deel van) de premie voor uw pensioen. Hoeveel dit precies is, hangt af van het percentage dat u arbeidsongeschikt bent. De verzekering van het vrijwillig ANW Pensioen wordt alleen premievrij voortgezet als u volledig arbeidsongeschikt bent. Op MijnPensioen vindt u de arbeidsongeschiktheidspercentages waar wij rekening mee houden. In laag 3 van Pensioen 1-2-3 leest u welk deel van de premie wij dan betalen.
	Pensioenreglement In het pensioenreglement leest u wat u precies in onze pensioenregeling krijgt. Het pensioenreglement bestaat uit twee delen: • In pensioenreglement deel I staan de specifieke pensioenafspraken die uw werkgever voor u heeft gemaakt. U heeft deze informatie nodig bij het lezen van deel II. • Het pensioenreglement deel II is meer algemeen van aard. Het bevat afspraken die ook gelden voor werknemers die bij andere werkgevers werken. Daarom staan er in pensioenreglement deel II ook bepalingen die niet op u van toepassing zijn. Bij de pensioenreglementen is een begrippenlijst gevoegd. Daarin kunt u de in het pensioenreglement gedrukte termen snel en eenvoudig opzoeken. Kijk op MijnPensioen of vraag het pensioenreglement bij ons op.
	Wat krijgt u in onze pensioenregeling niet?
	Partner- en wezenpensioen als u voor uw pensioendatum overlijdt nadat u uit dienst bent gegaan. De pensioenregeling kent geen partner- en wezenpensioen op opbouwbasis. Werkt u niet meer bij uw werkgever en overlijdt u voor uw pensioendatum, dan wordt uw opgebouwde pensioenkapitaal gebruikt

	om een uitkering aan te kopen voor een partner- en/of wezenpensioen, voor zover dat mogelijk is binnen de fiscale kaders van de Wet op de Loonbelasting 1964. De hoogte van dit partner- en/of wezenpensioen is afhankelijk van de hoogte van uw pensioenkapitaal op het moment van uw overlijden. Gaat u met ontslag en krijgt u direct aansluitend WW? Dan heeft u partner tijdens de WW periode recht op een uitkering partnerpensioen en eventueel het vrijwillige ANW Pensioen bij uw overlijden.
	Arbeidsongeschiktheidspensioen Uw pensioenregeling voorziet niet in een aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen. Als u arbeidsongeschikt wordt, is er dus in aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering (IVA/WIA) geen recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen.
	Hoe bouwt u pensioen op? U bouwt op drie manieren pensioen op:
	A. AOW: dit pensioen krijgt u van de overheid De AOW is het wettelijke pensioen van de overheid. U bouwt in 50 jaar AOW op. U bouwt alleen AOW op als u in Nederland woont en/of werkt. Op welke leeftijd u AOW krijgt, hangt af van uw geboortedatum. De AOW-leeftijd stijgt namelijk de komende jaren. Ook de hoogte is niet voor iedereen gelijk. De AOW-bedragen worden ieder jaar aangepast. Informatie over de AOW en uw AOW-leeftijd vindt u op www.svb.nl. Let op: heeft u niet altijd in Nederland gewoond of gewerkt? Dan kan uw AOW lager uitvallen. B. Het pensioen dat u via uw werk opbouwt Hoeveel pensioen u opbouwt via de regeling van uw werkgever, ziet u op uw Uniform Pensioen Overzicht (UPO). Dit krijgt u ieder jaar van ons. Wilt u een overzicht van de pensioenen die u bij andere werkgevers heeft opgebouwd? Kijk dan op www.mijnpensioenoverzicht.nl. C. Pensioen dat u zelf regelt U kunt zelf een aanvulling regelen op uw AOW en het pensioen dat u opbouwt via uw werkgever. Er zijn verschillende manieren om uw pensioen aan te vullen. Bijvoorbeeld via banksparen of door een verzekering – zoals een lijfrente – af te sluiten. Of u dat nodig vindt, hangt af van uw financiële en persoonlijke situatie. Een financieel adviseur kan u helpen bij het maken van keuzes. U kunt ook kijken naar de pensioenschijf van vijf op de website van het Nibud www.nibud.nl.

	Beschikbare premie Vanaf uw leeftijd 16 jaar of een latere datum indiensttreding wordt iedere maand premie gestort op uw pensioenbeleggingsrekening. Uw beschikbare premie wordt vastgesteld over een deel van uw jaarlijkse brutoloon. Het loon dat meetelt voor pensioenopbouw is het pensioengevend loon. Dit is gemaximeerd op een bedrag van € 75.400,- bruto per jaar (2024). Een omschrijving van het pensioengevend loon vindt u in het pensioenreglement in laag 3 van Pensioen 1-2-3 op www.hnpf.nl. De beschikbare premie is een percentage van uw pensioengevend salaris min de franchise (het deel van het loon waarover u geen pensioen opbouwt omdat u AOW krijgt). Dit percentage hangt af van uw leeftijd. In de tabel kunt u zien welk percentage wij nemen bij uw leeftijd. Met dit percentage berekenen wij uw premie. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Uw leeftijd op 1 januari</th><th>Percentage</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>15 t/m 19 jaar</td><td>11,66%</td></tr> <tr><td>20 t/m 24 jaar</td><td>12,65%</td></tr> <tr><td>25 t/m 29 jaar</td><td>14,30%</td></tr> <tr><td>30 t/m 34 jaar</td><td>16,28%</td></tr> <tr><td>35 t/m 39 jaar</td><td>18,37%</td></tr> <tr><td>40 t/m 44 jaar</td><td>20,90%</td></tr> <tr><td>45 t/m 49 jaar</td><td>23,65%</td></tr> <tr><td>50 t/m 54 jaar</td><td>26,95%</td></tr> <tr><td>55 t/m 59 jaar</td><td>30,80%</td></tr> <tr><td>60 t/m 64 jaar</td><td>35,42%</td></tr> <tr><td>65 t/m 68 jaar</td><td>39,93%</td></tr> </tbody> </table> Voorbeeld: De franchise in een pensioenregeling is: € 17.545,- Het pensioengevend salaris van meneer Voorbeeld is: € 35.473,- Op 1 januari 2024 is meneer Voorbeeld 38 jaar. Uit de tabel leest u welk percentage bij de leeftijd van 38 jaar hoort: 18,37%. De premie voor de pensioenregeling van meneer Voorbeeld is: $(€ 35.473 - € 17.545) \times 18,37\% = € 3.293,37$ per jaar. Per maand is dit € 274,45. Voordat de premie wordt belegd wordt er 1,8% (2023) voor het minimum vereist vermogen en 0,2% voor het weerstandsvermogen aan de voor u beschikbare premie onttrokken.	Uw leeftijd op 1 januari	Percentage	15 t/m 19 jaar	11,66%	20 t/m 24 jaar	12,65%	25 t/m 29 jaar	14,30%	30 t/m 34 jaar	16,28%	35 t/m 39 jaar	18,37%	40 t/m 44 jaar	20,90%	45 t/m 49 jaar	23,65%	50 t/m 54 jaar	26,95%	55 t/m 59 jaar	30,80%	60 t/m 64 jaar	35,42%	65 t/m 68 jaar	39,93%
Uw leeftijd op 1 januari	Percentage																								
15 t/m 19 jaar	11,66%																								
20 t/m 24 jaar	12,65%																								
25 t/m 29 jaar	14,30%																								
30 t/m 34 jaar	16,28%																								
35 t/m 39 jaar	18,37%																								
40 t/m 44 jaar	20,90%																								
45 t/m 49 jaar	23,65%																								
50 t/m 54 jaar	26,95%																								
55 t/m 59 jaar	30,80%																								
60 t/m 64 jaar	35,42%																								
65 t/m 68 jaar	39,93%																								
	Pensioenkapitaal De premies worden door ons voor u belegd en vormen op uw pensioendatum een pensioenkapitaal. Met dit kapitaal koopt u een ouderdoms- en/of partnerpensioen.																								

	U heeft de keuze uit de Life cycles Defensief, Neutraal en Offensief. Meer informatie over de Life cycles kunt u vinden op/in MijnPensioen. Als u geen keuze maakt voor een Life cycle, dan gaat het Pensioenfonds bij uw beleggingen uit van Life cycle Neutraal. U kunt de keuze voor een Life cycle tussentijds wijzigen. Op 1 januari nadat u de leeftijd van 58 jaar heeft bereikt kunt u een voorlopige keuze maken voor: • een variabel pensioen op uw pensioendatum: a. Uw pensioenkapitaal wordt volgens een beleggingsmix belegd, waarbij uw kapitaal in de periode tussen 58 en de pensioendatum geleidelijk wordt omgezet naar een beleggingsmix zodat u op de pensioendatum een variabele uitkering kunt aankopen. • een vast pensioen: a. Uw pensioenkapitaal wordt volgens een beleggingsmix belegd, waarbij uw kapitaal in de periode tussen 58 en de pensioendatum geleidelijk wordt omgezet naar een risicomijdende beleggingsmix zodat u een vaste uitkering kunt aankopen. Gaat u pas deelnemen aan de Pensioenregeling na 1 januari volgend op het bereiken van de 58-jarige leeftijd? Dan maakt u de keuze per 1 januari volgend op de datum start deelneming. • Let op: De komende jaren geldt een overgangsfase waarbij uw pensioenkapitaal op de door u gekozen pensioendatum wordt overgedragen naar Collectiviteitkring 1 of naar een andere pensioenuitvoerder naar keuze. U leest meer over de beleggingsmogelijkheden op MijnPensioen.
	Premieverdeling tussen werkgever en werknemer Uw werkgever betaalt de premie voor uw pensioen. U draagt hieraan bij door de betaling van een werknemersbijdrage. Dit wordt ingehouden op uw salaris. De hoogte van de totale beschikbare premie hangt af van uw pensioengrondslag en leeftijd. De werknemersbijdrage die u betaalt, vindt u terug op uw loonstrook. Een omschrijving van de premieverdeling vindt u in uw pensioenreglement.
	Welke keuzes heeft u zelf?
	Waardeoverdracht Verandert u van baan? De hoogte van het aan te kopen pensioen bepaalt wat er met uw pensioen gebeurt. Heeft u bij een vorige werkgever al pensioen opgebouwd? Dan kun u dit meenemen naar Het Nederlandse Pensioenfonds. Dit heet

	waardeoverdracht. Je vraagt waardeoverdracht aan met het formulier 'Aanvraag waardeoverdracht'. Laat u hier vooraf goed over informeren. Of waardeoverdracht een goede keuze is, hangt onder andere af van de verschillen tussen de regelingen en van de financiële situatie van uw huidige en van uw nieuwe pensioenfonds of -verzekeraar. U kunt altijd eerst een vrijblijvende offerte bij ons opvragen. Daarna besluit u of u definitief tot waardeoverdracht overgaat. U kunt uw aanspraken opgebouwd in CK1 niet overdragen naar CKF. Is het aan te kopen pensioen hoger dan € 592,51 per jaar dan beslist u zelf of u uw pensioen meeneemt. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als uw nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wilt u alle pensioenen bij één uitvoerder hebben. Laat uw nieuwe pensioenuitvoerder dan weten dat u uw pensioen wilt meenemen. Het meenemen van uw pensioen regelt u bij uw nieuwe pensioenuitvoerder. Wilt u uw pensioen niet meenemen? Dan blijft uw pensioen bij Het Nederlandse Pensioenfonds staan. Wilt u hulp bij het maken van uw keuze? Uw financieel adviseur helpt u graag. Is het aan te kopen pensioen minder dan € 592,51 per jaar en hoger dan € 2,00 per jaar dan zorgt Het Nederlandse Pensioenfonds er automatisch voor dat uw pensioen meegaat naar uw nieuwe pensioenuitvoerder. Het Nederlandse Pensioenfonds checkt daarom bij www.mijnpensioenoverzicht.nl of u pensioen opbouwt bij een nieuwe pensioenuitvoerder. Heeft u geen nieuwe pensioenuitvoerder dan blijft uw pensioen bij Het Nederlandse Pensioenfonds. Stopte uw pensioenopbouw en is het aan te kopen pensioen lager dan € 2,00 per jaar, dan krijgt u dat pensioen niet. Dat is wettelijk zo bepaald.
	Pensioenregelingen vergelijken Wilt u uw pensioenregeling vergelijken met een andere pensioenregeling? Klik door naar de pensioenvergelijker in laag 3.
	Vrijwillig aanvullend verzekeren Bij Het Nederlandse Pensioenfonds is het mogelijk om te kiezen voor de volgende vrijwillige aanvullende verzekering: het ANW Pensioen. De premie voor deze verzekering wordt, net als de premie voor de verplichte pensioenopbouw, via uw werkgever op uw salaris ingehouden. Uw werkgever draagt de premie af aan Het Nederlandse Pensioenfonds. Meer informatie over de vrijwillige aanvullende verzekering en de premie die u daarvoor betaalt, is te vinden op MijnPensioen.

	Beleggingskeuze Wij beleggen uw beschikbare premie volgens standaard life cycles Defensief, Neutraal en Offensief voor u. Zie voor uitleg van wat een life cycle precies is, en de keuzes die u daarbij kunt maken de informatie op MijnPensioen. Hoe wij omgaan met maatschappelijk verantwoord beleggen, leest u in ons beleggingsbeleid MijnPensioen. U kunt tussentijds uw beleggingskeuze wijzigen. Dit kunt u doen voor het op dat moment aanwezige pensioenkapitaal in beleggingseenheden. U kunt kiezen uit een ander Beleggingsprofiel. Kijk voor meer informatie hierover op MijnPensioen.
	Pensioenuitkering kopen Gaat u met pensioen? Dan kunt u met uw pensioenkapitaal: • een variabel pensioen kopen bij Het Nederlandse Pensioenfonds. U blijft dan beleggen voor een mogelijk hoger pensioen. • een vast pensioen kopen bij een andere pensioenuitvoerder U krijgt dit pensioen elke maand zolang u leeft. U vraagt daarvoor eerst offertes aan. Daarna geeft u aan ons door bij welke pensioenuitvoerder u uw vaste pensioenuitkering wilt kopen. Wij regelen uw keuze dan verder met hen. Ook moet u een keuze maken voor het partnerpensioen. U kiest bij pensionering voor een vast of een variabel pensioen. Deze keuze geldt voor zowel het ouderdoms- als het partnerpensioen. Het variabel pensioen verzorgt Het Nederlandse Pensioenfonds. Een vast pensioen koopt u zelf bij een andere pensioenuitvoerder. Wilt u alleen een ouderdomspensioen? Dan krijgt uw partner geen pensioen als u overlijdt na uw pensioendatum. Het ouderdomspensioen dat u met het opgebouwde pensioenkapitaal kunt aankopen, wordt hoger als u geen partnerpensioen aankoopt. Uw partner moet het wel eens zijn met uw keuze.
	Keuzemogelijkheden De keuzemogelijkheden in uw pensioenregeling zijn: • wel of geen ANW Pensioen verzekeren voor uw partner bij uw overlijden; • eerder of later met pensioen gaan. Dit heeft wel gevolgen voor de hoogte van uw pensioen, omdat u uw pensioen over een langere of kortere periode uitbetaald krijgt; • een vast of variabel pensioen; • wel of geen partnerpensioen aankopen op de pensioendatum; • bij wie u uw pensioen wilt kopen, wij noemen dit shoppen.

	De pensioenleeftijd in deze pensioenregeling is 68 jaar. Wilt u eerder of later met pensioen gaan? Of dit voor een deel doen? Dat kan. Zo regelt u het: • Bespreek uw wensen eerst met uw werkgever. U maakt samen afspraken over wat u wilt; • Wilt u eerder met pensioen? Vraag dit dan 6 maanden daarvoor bij ons aan; • Wilt u later met pensioen en heeft u met uw werkgever afgesproken dat u langer blijft doorwerken? Dan hoeft u niets te doen. U krijgt 6 maanden voor uw 68e bericht van ons. U hoort dan ook hoe u uw pensioen regelt; • U dient te stoppen met werken als u meer dan 5 jaar voor de AOW-datum met pensioen gaat. U vindt alle afspraken in uw pensioenreglement in laag 3.
	Hoe zeker is uw pensioen? Risico's De hoogte van uw pensioen staat niet vast. Uw pensioenuitkering is namelijk afhankelijk van de hoogte van uw beschikbare premie, het tarief dat wordt gehanteerd bij de aankoop van uw pensioen en de rendementen op uw beleggingen. Op de pensioendatum kunt u kiezen voor zekerheid over de hoogte van uw pensioenuitkering. U kiest dan voor een vast pensioen. Kiest u voor een variabel pensioen dat kan uw pensioenuitkering vanaf pensionering fluctueren. Voor meer informatie over de uiteindelijke hoogte van uw pensioen verwijzen wij u naar MijnPensioen en www.mijnpensioenoverzicht.nl.
	Waardevast pensioen Normaal gesproken wordt geld elk jaar iets minder waard. U kunt met hetzelfde bedrag in 2024 iets minder kopen dan in 2023. Dat komt doordat de prijzen stijgen en wordt ook wel 'inflatie' genoemd. Overlijdt u voor uw pensioendatum? Dan wordt een ingegaan partner- en wezenpensioen en eventueel ANW Pensioen na ingang niet automatisch verhoogd. Uw ouderdomspensioen wordt niet automatisch verhoogd. U heeft gekozen voor een vast pensioen of een variabel pensioen. In beide gevallen is het pensioen niet gekoppeld aan de stijging van de prijzen.

	Welke kosten maken wij?
	Kosten Voor de uitvoering van de pensioenregeling maken wij kosten. Daaronder vallen de kosten voor administratie en communicatie. Dit zijn kosten die worden gemaakt voor het uitbetalen van je pensioen, voor het maken van het Uniform Pensioenoverzicht en voor het beheren van de website. Deze uitvoeringskosten betaalt uw werkgever aan ons. Voor het beheer van uw pensioenkapitaal rekenen wij kosten. Wij betalen bijvoorbeeld de partijen die ons vermogen beleggen. Ook maken wij transactiekosten. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten die de beurs in rekening brengt bij de aankoop of verkoop van aandelen of obligaties. Deze beleggingskosten brengen wij in mindering op uw pensioenkapitaal. Een opgave van deze kosten hebben wij voor u opgesteld in het kostenoverzicht van de pensioenregeling in laag 3.
	Trouwen, samenwonen of geregistreerd partnerschap Als u gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat, dan wordt uw partner automatisch bij ons aangemeld via de gemeente. Trouwt u in het buitenland? Dit krijgen we niet automatisch door van de gemeente. Stuur ons dus een kopie van de huwelijksakte en het paspoort of de identiteitskaart van uw partner. Woont u ongehuwd samen? Dan is er niet automatisch een partnerpensioen geregeld. Wilt u dat uw partner hier wel voor in aanmerking komt? Dan moeten u en uw partner aan bepaalde voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden staan in uw pensioenreglement. Bijvoorbeeld een samenlevingscontract afsluiten. Wilt u er dan voor zorgen dat wij een kopie van dit contract krijgen? U leest in dit Pensioen 1-2-3 wat er voor uw partner en eventuele kinderen is geregeld als u overlijdt. Vindt u dit niet genoeg? Zorg dan voor een aanvulling hierop.
	Echtscheiding, beëindiging geregistreerd partnerschap of beëindiging samenwonen Als u en uw partner uit elkaar gaan, komt er veel op u af. Ook over uw pensioen moet u samen afspraken maken. Bespreek de mogelijkheden met uw echtscheidingsadvocaat of mediator. Verevening Uw ex-partner heeft recht op de helft van het kapitaal dat u tijdens uw huwelijk of geregistreerd partnerschap hebt opgebouwd of het ouderdomspensioen dat u na uw pensioendatum hebt aangekocht. Wij kunnen dat voor u uitrekenen en verdelen. Dit heet 'verevening'. Voor het vaststellen van het verevende deel is het moment waarop u uit elkaar gaat, van belang. Gaan u en uw partner voor uw pensioendatum uit elkaar? Dan heeft uw ex-partner recht op de helft van het kapitaal dat u

	tijdens uw huwelijk of geregistreerd partnerschap hebt opgebouwd. • Gaan u en uw partner na uw pensioendatum uit elkaar? Dan heeft uw ex-partner recht op de helft van het ouderdomspensioen dat aan uw huwelijksduur kan worden toegerekend. Let op! • U mag met uw ex-partner afspraken maken over een andere verdeling van uw kapitaal of ouderdomspensioen. Deze afspraken moet u laten vastleggen in een echtscheidingsconvenant. • Woonde u ongehuwd samen? In deze situatie is verevening geen recht. Maar u mag dit wel met uw ex-partner afspreken. Dit moet u vastleggen in een door u en uw ex-partner ondertekende verklaring. • Als het pensioen verevend moet worden, dan moet u of uw ex-partner dat binnen 2 jaar met een speciaal formulier aan ons doorgeven. Als uw pensioen ingaat, krijgt uw ex-partner zijn of haar deel van het ouderdomspensioen rechtstreeks van ons. Nieuwe partner Hertrouwt u na uw scheiding of gaat u opnieuw een (geregistreerd) partnerschap aan? In dat geval komt uw nieuwe partner niet altijd in aanmerking voor een partnerpensioen. Er zijn drie situaties mogelijk: • U bent op het moment dat u een nieuwe partner krijgt nog steeds in dienst bij SanoRice Netherlands BV. In dat geval heeft u vanaf de scheiding een nieuw partnerpensioen voor uw nieuwe partner. • U bent op het moment dat u een nieuwe partner krijgt niet meer bij SanoRice Netherlands BV in dienst en u bent nog niet met pensioen. In dat geval is het van belang wanneer u en uw ex-partner uit elkaar zijn gegaan. - Indien u gescheiden bent of uw geregistreerd partnerschap heeft beëindigd terwijl u nog werkzaam was bij SanoRice Netherlands BV, dan heeft uw nieuwe partner recht op het partnerpensioen gebaseerd op het kapitaal dat u hebt opgebouwd over uw diensttijd bij SanoRice Netherlands BV nadat u en uw ex-partner uit elkaar zijn gegaan. - Indien u uit elkaar bent gegaan terwijl u al niet meer bij SanoRice Netherlands BV in dienst was, dan is er geen recht op partnerpensioen voor uw nieuwe partner. • U bent op het moment dat u een nieuwe partner krijgt al met pensioen. Dan is er géén partnerpensioen voor uw nieuwe partner. Ex-partner Na uw scheiding of beëindiging van uw geregistreerd partnerschap heeft uw ex-partner bij uw overlijden misschien ook recht op een
--	--

	partnerpensioen. Dit heet een bijzonder partnerpensioen. Of uw ex-partner recht heeft op een bijzonder partnerpensioen, is afhankelijk van het moment waarop u uit elkaar gaat: • Gaat u voor uw pensioendatum uit elkaar, dan wordt een deel van uw opgebouwde kapitaal afgesplitst voor uw ex-partner. Uw ex-partner mag hiervoor pas een bijzonder partnerpensioen aankopen als u overlijdt. • Gaat u na uw pensioendatum uit elkaar en heeft u op de pensioendatum een partnerpensioen aangekocht? In dat geval heeft uw ex-partner recht op het hele partnerpensioen. Uw ex-partner krijgt dit pensioen als u overlijdt. Bij beëindiging van ongehuwd samenwonen vindt er geen verdeling van het opgebouwde kapitaal plaats.
	Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid Wordt u arbeidsongeschikt terwijl u nog in dienst bent en krijgt u een WIA-uitkering? Dan hebt u recht op gehele of gedeeltelijke premievrije voortzetting van uw pensioenkapitaal. Wij betalen dan (een deel van) de premie voor uw pensioen. Hoeveel dit precies is, hangt af van het percentage dat u arbeidsongeschikt bent. Wordt u meer of minder arbeidsongeschikt? Dan heeft dat invloed op de premie die wij betalen. Overleg met uw financieel adviseur of u iets extra's moet regelen.
	Werkloos Als u werkloos wordt, stopt de opbouw van pensioenkapitaal. Het kapitaal dat u hebt opgebouwd, blijft gewoon voor u staan. Dit kapitaal blijft bij Het Nederlandse Pensioenfonds staan totdat u het meeneemt naar een eventuele nieuwe werkgever of tot u met pensioen gaat. Tot die tijd draagt u zelf het beleggingsrisico. Verder blijft u ook bij Het Nederlandse Pensioenfonds verzekerd voor partnerpensioen gedurende de periode van maximaal 18 maanden als u een werkloosheidsuitkering vanuit de overheid ontvangt. Het is belangrijk dat u de gevolgen van uw werkloosheid voor uw ouderdomspensioen en partner- en wezenpensioen in kaart brengt. U hoeft ons niet zelf te informeren over uw werkloosheid.
	Als u meer of minder gaat werken Gaat u meer of minder werken? Dan verandert uw salaris. De premie voor uw pensioen verandert dan ook. Hoeveel u betaalt voor uw pensioen, hangt namelijk af van uw salaris. U gaat minder werken Als u minder gaat werken, betaalt u minder premie. U bouwt daardoor minder pensioenkapitaal op voor uzelf. Uw partner en kinderen krijgen ook minder pensioen als u overlijdt.

	Werkt u nu 100%? En wilt u 80% gaan werken? Dan bouwt u tot uw pensioen dus ook nog maar voor 80% pensioenkapitaal op. U krijgt daardoor later minder pensioen dan als u 100% blijft werken. <i>U gaat meer werken</i> Als u meer gaat werken, betaalt u meer premie. U bouwt daardoor meer pensioenkapitaal op voor uzelf. En uw partner en kinderen krijgen meer pensioen als u overlijdt. Werkt u nu 50%? En wilt u 80% gaan werken? Dan bouwt u voortaan tot uw pensioen ook over 80% salaris pensioenkapitaal op. U krijgt daardoor later meer pensioen dan als u 50% blijft werken. <i>Bedenk goed wat deze keuze betekent voor uw pensioen</i> Wilt u precies weten wat meer of minder werken betekent voor uw pensioen? Bel ons dan op (088) 230 2328. We maken graag een berekening voor u. Misschien kunt u zelf maatregelen nemen als u minder gaat werken. Bijvoorbeeld door extra pensioen op te bouwen voor later. Overleg met uw financieel adviseur of u iets extra's moet regelen.
	<i>Verhuizen naar het buitenland</i> Als u verhuist naar het buitenland kan het zijn dat u dan geen pensioen meer opbouwt. Bespreek dit met uw werkgever. Geef een verhuizing naar het buitenland door aan de gemeente. Heef u uw nieuwe adres doorgegeven? Dan ontvangen wij uw buitenlandse adres automatisch via de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). U ontvangt alle post van het pensioenfonds dan automatisch op uw nieuwe adres in het binnen- of buitenland. Let op: verhuizen naar het buitenland kan gevolgen hebben voor je AOW. Informatie over de gevolgen voor de AOW vraagt u aan bij de Sociale Verzekeringsbank of kijk op www.svb.nl. <i>Verhuizen in het buitenland</i> Verhuist u in het buitenland? Geef dan uw nieuwe adres door aan de RNI. <i>Verhuizen binnen Nederland</i> Verhuist u binnen Nederland, dan hoeft u dat niet door te geven. Wij krijgen uw nieuwe adres namelijk via de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente.
Meer weten over uw pensioen? Kijk dan in laag 3 van Pensioen 1-2-3 op MijnPensioen op www.hnpf.nl.	

	Bekijk eens per jaar hoeveel u in totaal heeft opgebouwd op www.mijnpensioenoverzicht.nl .
	Als u gebruik wilt maken van een van de keuzemogelijkheden. In veel gevallen kunt u uw keuze maar één keer maken. U kunt dit daarna niet meer veranderen. Zorg dus dat u alle informatie heeft voordat u een keuze maakt. Zie onder 'Welke keuzes heeft u zelf?'
	Vragen of meer informatie? Wij helpen u graag. Neem hiervoor op werkdagen tussen 8:30 en 17:00 uur contact met ons op via (088) 230 2328 of hnpf.pkckf@visma.com .